

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Præcepta Pars ...

Tractatus V. Ad Præcepta II. Tabulæ De Delictis Contra Justitiam, Seu
Injusta læsione Proximi in Bonis Animæ, Vitæ seu Corporis, Famæ,
Fortunæ & c. Ac Restitutione Inde Debita

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1713

Sectio II. Homicidiis voluntariis illicitis proximi, maximè physicè patratis, &
sua irregularitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60167](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60167)

300 *Tract. V. in V. Præceptum Decalogi Cap. III.*
contra Hostiensem rectè monet eam irregularita-
tem incurri, etiamsi factum occultum sit, & mans-
at. Insuper etiam incurere eum, qui ad vocem
conservandam se castrat, docet communis. *Sayrus,*
Suarez, Molina, alii cum *Diana p. 10. 17. 13. 14.*
fol. II. Non autem incurere probabile censet *Ca-*
stropal. cum Tamburin. cit. lib. 6. Decal. c. 2. §. 3.
n. 5. Ratio est: quia hic non facit ex indignatione,
vel prætextu tuendæ castitatis, prout ad hanc ir-
regularitatem incurendam requirunt SS. Cano-
nes. Denique omnium consensu nullam incurrit
irregularitatem, qui sibi vel alteri membrum am-
putat exigente necessitate ad conservandam vitam;
quia hic nullum est delictum, ut supra patuit: nec
est defectus lenitatis, cum non fiat voluntarie, sed
necessitate urgente. Attamen talis mutilatus ir-
regularis evadere potest ex alio capite, scilicet ex
defectu corporis, ut si manus, vel pes, imò & natus
totus amputatus sit.

SECTIO II.

De

Homicidiis voluntariis illicitis proximi,
maximè physicè patratiss, & sua irre-
gularitate.

SUMMARIUM.

46. *Homicidium simplex, & qualificatum quid?*
47. *Homicidia qualificata, seu speciales malitias habentia*
sunt I. parricidium (ad quod reducuntur matri-
cidium, uxoricidium, fratricidium, sororicidium,
aliorumque occisio usque ad quartum gradum, &
regicidium &c.

48. II. Sa-

48. II. Sacrilegium, seu occisio, vel etiam mutilatio, & percussio Personae sacrae.
49. III. Latrocinium, assassinium, & proditorium, ac
50. IV. Veneficium, naturale quo quis veneno, & magicum, quo quis arte magica, & ope demonis occiditur.
51. Horum malitia specialis in confessione necessario est explicanda.
52. Vsque ad n. 55. remissivè & strictim explicatur homicidium in bello, seditione, rixa, duello.
53. Vsque ad n. 61. traditur, & explicatur modus examinandi in confessionali homicidam, & penitentiam injungendi.
61. Vsque ad n. 66. Enumerantur peccata reductoria ad homicidium sub quinto Praecepto prohibita, & examinanda; scil. ad occisionem cooperativa, induciva, dispositiva, concomitantia, subsequencia &c.

ASSERTIO II.

Homicidium illicitum proximi, omnis nimirum voluntaria directa occisio, seu causatio vel procuratio mortis proximi innocentis; imò & nocentis privata auctoritate facta, extra casum necessariae defensionis inculpata tutela, citra controversiam est peccatum mortale gravissimum, contra universale naturae & Decalogi praecipuum, non occides, contra Iustitiam cum obligatione restitutionis damnorum secutorum: irregularitate omnium gravissima, & quandoque excommunicationis poenam ipso facto incurrendam: unde aliud simplex, aliud qualificatum; ut parricidium, sacrilegium, latrocinium, veneficium, ad quae referuntur proditorium & abortivum (accidentaliter tantum qualificatum) in bello, seditione, rixâ, duello, accuratè explicandum, & examinandum in confessione, magnâque prudentiâ poeni-

pœnitentia injungenda à Confessario. Hæc tota certissima partim jam constat ex latè dictis, partim constabit ex dicendis: pro nunc solum indiget explicatione terminorum.

S, I.

Homicidium simplex, & qualificatum.

46 **H**omicidium simplex est occisio hominis communis, quæ neque ex parte hominis occisi, nec ex parte modi occidendi peculiarem deformitatem continet. Homicidium qualificatum est occisio hominis cum circumstantia speciem mutante, quæ scilicet vel ex parte hominis occisi, vel ex parte modi occidendi peculiarem aliquam deformitatem, & malitiam continet, ex parte hominis occisi qualificatur, & specificatur parricidium, & sacrilegium: ex parte modi occidendi latrocinium, & veneficium &c. quæ breviter explicat.

I. Parricidium,

47 **E**st voluntaria cædes ascendentium, & descendentium *L. un. C. de his, qui parentes vel liberos occiderunt*: ad quod reducuntur maritricidium, uxoricidium, fratricidium, sororicidium, aliorumque occisio usque ad quartum gradum: item ad parricidium reducitur regicidium, seu occisio Regis &c. qui Patres populi & Reipublicæ reputantur. Hoc homicidium qualificatur, & specificatur speciali malitia, vel deformitate contra virtutem pietatis, & observantiæ, adeoque duplicem malitiam in Confessione necessario explicandam

conti-

continet: eoque majorem, vel minorem pro majore vel minori conjunctione, vel eminentia personæ occisæ: atque in foro externo cæteris omnibus gravius punitur, de quibus videre potes aliis citatis Molin. *tr. 3. disp. 26. n. 33. c. latronem. c. quicumque & c. interfectores.* De paricidio, matricidio, & fratricidio vide plura apud Gratianum.

II. Sacrilegium.

Est occisio (etiam mutilatio, vel percussio &c.)⁴⁸ voluntaria personæ Deo consecratæ in Clericatu, vel in Religione approbata professæ v. g. qualificatur, & specificatur speciali malitia contra virtutem Religionis, eoque graviori quo altioris dignitatis Ecclesiasticæ persona occisa fuit; quod si enim fuit prælatus Ecclesiasticus, Regularis, ejus occisio insuper tertiam induit speciem, ac malitiam paricidii contra virtutem observantiæ Prælati debitæ. Porro omnis occisor (sicut & mutilator) Clerici, etiam in prima tonsura constituti, etiam Laici, & Novitii in Religione approbata, ipso facto incurrit excommunicationem latæ sententiæ, *Can. si quis suadente.* Ad homicidium sacrilegum reducitur occisio, omnis mutilatio, omnisque effusio sanguinis in Ecclesia, vel aliis sacris locis, quo etiam ipsa Ecclesia polluitur. Item homicidium illicitum factum à Clerico, cui pœna depositionis decernitur in jure; non tamen ipso facto amittit officium, vel beneficium, sed per sententiam Judicis eo privandus est; ut notat Filiucius *tr. 29. c. 6. q. 7.*

III. Latrocinium, & Proditorium.

49 **L**atrocinium est homicidium factum prædandi causâ, & ex proposito: qualificatur, & agitur gravatur tantum ex speciali deformitate contra Charitatem & Justitiam, quòd quis ob res temporales alterius injustè comparandas, proximo vitam auferat, pro qua conservanda etiam proprias res suas temporales exponere deberet. Quo revocatur assassinator, cum quis pretio conducit ad occidendum alterum, vel præmio conductus alterum occidit. Utrique ob specialem, & gravem deformitatem graves pœnæ decernuntur in Jure Civili *L. Cicero ff. de pœnis.* & in jure Canonico *c. 1. de homic. 6.* Decernitur pœna excommunicationis à conducto quidem ipso facto incurrenda; à conductente autem, vel mandante incurrenda, etiam ipso facto vel homicidio non secuto, quòd plane singulare est, & valdè notandum. Ratio gravitatis, & pœnæ criminis est, quia magis ignoscitur illi, qui irâ, & inimiciâ instigante hominem occidit, quam qui pecuniæ cupiditate in alterius gratiam: & invaluus plerumque imparatus est contra talem assassinum, quem nulla antecedente inimicitia suspectum non habet. Unde huc etiam revocatur homicidium proditorium, cum quis hominem occidit ex insidiis, ut cavere sibi non possit: adimitur enim illi jus naturale se defendendi, ideoque specialem habet malitiam contra justitiam ex parte modi occidendi, quia nimirum ita vult occidere, ut etiam facultatem defendendi alteri adimat, graviterque punitur in jure Civili *L. ult. Cod. qui accusari non possunt.*

possunt. Et etiam Jure Canonico proditoriè occi-
dens privatur jure asyli in loco sacro: si tamen ho-
miciidum sit strictè proditorium, factum scilicet
non solum ex insidiis, sed sub specie amicitia fal-
lendo occidendum, quemadmodum Joab occidit
Abner, & Amasam in lib. 2. Regum. ut late; & op-
timè probat Alexander Sperellus *decisionem fore*
Ecclesiasticè decisionem 23.

IV. Veneficium.

Duplex est: unum *naturale*, quo homo in-
scius veneno propinato, vel ministrato infi-
tatur, & occiditur: & hoc solum qualificatur præ-
dicta speciali deformitate homicidii proditorii; &
utroque jure specialibus pœnis punitur: plus enim
est hominem interficere veneno, quàm extinguere
gladio. *L. 1. c. de malefic.* Alterum *magicum*, quo
arte magica, & ope dæmonis ex pacto expresso, vel
tacito homo intoxicatur, & occiditur, de quo ni-
mis nota & horrenda docuit experientia. Et hoc
insuper tertiam & gravissimam malitiam ac speciem
induit, scilicet superstitionis, & commercii cum
dæmone contra Religionis virtutem, & contra
primum Præceptum Decalogi, de quo ibidem suo
loco jam dictum. Ad prædicta reducitur etiam pro-
curatio abortus fætus animati: spectat enim quoad
malitiam specialem aliquo modo ad homicidium
proditorium; & quandoque specialiter ad parricid-
cium, cum fit ab ipsis parentibus: non item ad
sacrilegium; cum fit à persona sacra prægnante:
mater enim tantum, non item fætus, persona sa-
cra est.

§ 1. Homicidium ergò qualificatur specificè prædictis modis tanquam per circumstantias speciem mutantès & necessariò in Confessione explicandas qualificatur enim, & diversificatur ex parte voluntarij tanquam per circumstantias notabiliter aggravantes, vel diminuentes malitiam homicidii, ideoque plerumque, consultò saltem, explicandas in Confessione. Unde aliud dicitur homicidium ex dolo, vel proposito malo, cum quis directa voluntate, præmeditato, & mero libero, & malo voluntatis proposito occidit, ut in subita seditione, rixa, duello, de quibus mox: aliud dicitur homicidium ex culpa, & indirectè tantùm voluntarium, cum quis, etsi directè non volens occidere, causam tamen ponit; vel non aufert, unde prævidet homicidium secuturum; idque non ordinariâ homicidii poenâ, sed arbitrariâ, Judicis arbitrio secundum proportionem culpæ seu negligentiae punitur; aliud enim dicitur homicidium ex casu, & omnino involuntarium, quod sicut culpâ vacat, ita nullam poenam meretur: de quibus omnibus infra seorsim.

§. II.

Homicidium in bello, seditione, rixa, duello Remissivè.

§ 2. **B**ellum est pugna multitudinis contra multitudinem externam publica autoritate instituta aliud est justum, quod legitima autoritate suscipitur, & geritur, aut defensivè ad necessariam defensionem contra injustum invasorem; aut offensivè ad justam vindictam injuriæ Reipublicæ, vel Principis

cap. 111.
 è pradi-
 speciem
 licandas
 e volun-
 er aggra-
 dii, ideo-
 andas in
 dium ex
 a volun-
 o volun-
 ne, rixa
 nicidum
 n, cum
 ulam ta-
 homici-
 omidum
 eundum
 unitur;
 omnino
 a nullam
 teoriam.
 duellu-
 multitu-
 instituta
 e suscipi-
 m defen-
 offensive
 vel Prin-
 cipi

cap. illata: in hoc licita sunt homicidia necessaria ad dictos fines: illicita autem, & mortalia sunt homicidia etiam nocentium, dictos fines excedentia, ac innocentium omnium extra actualem pugnam, quæ late explicata habes c. 1. sect. 2. Aliud est bellum injustum, quod nec necessaria defensio, nec iusta vindicta exigit, sed sola habendi, vel sævienti libido. Et in hoc omnia prorsus homicidia extra casum inculpatæ tutelæ sunt illicita, mortalia, & vera latrocinia: nec de his aliud dicendum superest.

Seditio est pugna multitudinis contra multitu-
 dinem ejusdem Reipublicæ, vel communitatis:
 definitur in jure *tumultus populi concitati ad pug-*
nam; quo differt à bello, & à rixa, quæ actualem
 pugnam significant; illud multitudinis contra mul-
 tudinem extraneam: hæc paucorum contra pau-
 cos. Seditio autem non tantum ipsam pugnam,
 sed etiam concitationem, & præparationem ani-
 morum ad pugnam civilem significat. Rarò potest
 esse iusta, scilicet ob necessariam defensionem, vel
 iustam vindictam: quia cum utraque pars sit ejus-
 dem Reipublicæ, lites eorum publicâ Justitiâ defi-
 niri debent, non privatâ pugná. Quòd si tamen in
 raro casu ex defectu Justitiæ publicæ iusta esset se-
 ditio: homicidia in ea facta licita, vel illicita erunt
 eadem ratione, sicut in bello iusto. Ordinariè au-
 tem est iniusta ob dictam rationem; & sic omnia
 homicidia in ea facta illicita, & mortalia, simplicia,
 vel qualificata, juxta dicta.

Rixa est pugna paucorum, vel singulorum con-
 tra paucos vel singulos. Definitur à S. Thoma 2. 2.

9. 41. art. 1. verborum contradiclio orta plerumque ex ira, & procedens usque ad verbera juxta illud Proverb. 17. *vir iracundus provocat rixas:* ergò privatum quoddam bellum semper illicitum & mortale ex genere suo: unde ab Apostolo Galat. 5. numeratur inter peccata utique mortalia quæ à regno cœlorum excludunt: quia nimirum directè contrariatur Charitati, & paci & in effectum etiam Justitiæ. Excusatur tamen, & veniale fit, vel ob imperfectionem actûs, vel ob passionis vehementiam, animi indeliberationem; ac præcipitationem, vel ob parvitatem materiæ; ut cum leviter, maximè pueri, vel fœminæ, aut rustici inter se rixantur, ut ex communi notat Laym. *lib. 2. tr. 3. c. 12. n. 1.* In rixa ergo cordis iracundia, odia, rancores, oris contentiones, convitia, maledictiones operis, verberationes, vulnerationes secundum rationem materiæ erunt peccata mortalia, vel venialia juxta dicta *tr. 2. c. 6. Sect. 4.* At verò ipsa homicidia deliberatè facta extra casum necessariæ defensionis semper sunt mortalia, simplicia, vel qualificata, juxta supra dicta pro ratione personarum occisorum vel modum occidendi. *Duellum* denique jam explicatum habes *cap. preced. Sect. 4.*

§. III.

Modus examinandi homicidium, & penitentiam injungendi.

55 **P**oenitens simpliciter confitens homicidium à se voluntariè commissum nec aliter se explicans, ut peccati species vel gravitas dignosci possit, accuratè à Confessario examinandus est, de cœ-

cumstantiis, præsertim sequentibus (quod hic vides, in exemplo homicidii, si sapias, facile applicabis in aliis peccatis, v. g. carnis generaliter tantum confessis.)

I. Qui? seu persona occidentis.

AN secularis, an Clericus, Sacerdos, Religio-
sus? ut nimirum cognoscatur, an casus sit re-
servatus in Religioso? an irregularitatem contra-
xerit Clericus? an in irregularitate Sacerdos cele-
bravit? Clericus in sacris ministravit? quoties &c.
tunc enim (seclusa iusta causa excusante) semper
novum peccatum mortale est cum pœna suspensio-
nis ipso facto incurta: imò si Clericus Clerici occi-
sor, vel percussor, excommunicatus celebravit, vel
communicavit, insuper nova irregularitas ex deli-
cto violationis censura.

II. Quid? personæ occisæ circumstantia:

AU t ratione conjunctionis, an pater, mater, fi-
lius, uxor &c. tunc enim est speciale peccatum
parricidii contra pietatem: aut ratione statûs; an
Clericus vel Monachus? tunc enim est speciale pec-
catum sacrilegii contra virtutem Religionis cum
excommunicatione Canonis: aut ratione dignita-
tis, ut si Episcopus, Archiepiscopus, Legatus, Car-
dinalis occisus sit: tunc enim est adjuncta specialis
excommunicatio Bullæ Cœnæ.

III. Quibus auxiliis: Quomodo?

Nimirum quibus & quot sociis assumptis ad ho-
micidium: tot enim erunt distincta peccata

310 *Tract. V. in V. Præceptum Decalogi, Cap. III.*
scandali. Item an venenô, maleficiô, ex insidiis,
proditoriè? tunc enim erunt homicidia qualifica-
ta jam supra ostensa. Item pro genere necis; ut
cum extraordinaria crudelitate? &c. erit enim hæc
circumstantia notabiliter aggravans malitiam ho-
miciidii.

IV. *Ubi? Quando? Cur?*

59 **A**N in loco sacro? tunc enim erit sacrilegium
locale, cum pollutione Ecclesiæ; an subita
occasione ex improvîso? an ex proposito, & præ-
meditato multo tempore? hoc enim sine dubio
multò gravius peccatum est, & sæpè numero mul-
tiplicatum: si nimirum malignum occidendi pro-
positum sæpiùs moraliter interruptum sit, ut do-
cetur in materia de peccatis: quo spectat occisio in
duello ex condicto, cui annexa est excommunica-
tio, sicut & in abortu. Denique ad quem finem,
an ad prædandum, adulterandum, potiendam
uxore occisi? &c. tunc enim accedent diversæ
species peccati ex fine.

*Exemplar pœnitentiæ Homicidæ
injungendæ.*

60 **P**Aulus Comitulus in responsis moralibus lib. 4.
c. II. n. 8. de hac re ita scribit: *Homicidæ pœ-
nitentiæ salutaris esset, veniam petere à propinquo
occisi: iisdem omnia damna resarcire: pro anima
defuncti per annũ tria prestare: singulis hebdoma-
dis curare unam Missam celebrari; aliquam elee-
mosynam juxta homicidæ facultatem pauperibus
arrogare: Litanias, vel Rosarium B. Virginis per-
currere.*

currere: præterea per eundem annum semel per hebdomadam confiteri, semel in mense communicare; & semper tota vitâ quotidie unum Pater & Ave flexis genibus pro eadem anima occisi recitare. Hæc Comitulus apud Tambur. cit. cap. 3. §. 3. Sed hoc per modum exemplaris Confessariis proposuisse satis fit, ut ipsi in casu particulari pro sua prudentia addant, vel minuant juxta conditionem personæ poenitentis, aliasque circumstantias: regulam enim universalem pro omnibus tradere impossibile est, sed prudentis Confessarii judicio relinquatur. De Restitutione in hoc casu dicam seorsim Sect. ult.

§. IV.

Peccata reductoria ad homicidium sub quinto Præcepto prohibita, & examinanda.

Quinto Præcepto: *Non occides*: principaliter prohibetur quidem omnis injusta occisio hominis, secundariò verò, & accessoriè etiam prohibita intelliguntur omnia voluntaria ad injustam hominis occisionem cooperativa; inductiva, dispositiva, post ipsum homicidium patratum hoc ordine examinanda in praxi.

I. Omnis ad injustam hominis occisionem voluntaria mortis cooperatio positiva, negativa, directa, indirecta, utpote jussio, consilium, auxilium, permissio, aut ad ipsum homicidium directè, aut ad aliquid aliud, ad quod prævidet sequi homicidium: de quibus latè Sect. seq.

II. Omnia ad homicidium inductiva, & dispositiva proximè & ipso opere, quæ scilicet homicidium

dium proximè antecedere, & concomitari solet. Utpote omnis proximi injusta percussio, vulneratio, mutilatio, tortura, præparatio insidiarum, armorum, veneni &c. sive dein talis actu intendat mortem, vel grave vitæ noxumentum proximi sui non: dummodo advertat, vel advertere debuerit inde secuturum periculum mortis, vel gravis noximenti, semper est peccatum mortale contra quintum Præceptum; sumitque speciem peccati a termino, seu ipso homicidio, quod inde sequitur, vel sequi poterat, v. g. percussio, vulneratio, vel quavis violentia in patrem, matrem, Clericum &c. & induit rationem, & speciem parricidii, matricidii, & sacrilegii &c. & sic de aliis. Ratio est: quia media adhibita ad finem sumunt suam speciem, a fine ad quem sive ex natura sua, sive ex intentione operantis ordinantur.

64 III. Omnia ad homicidium inductiva, & dispositiva propinquè, & ore, utpote clamor, omnis contentio, rixæ, comminationes, irrisiones, detractiones, maledictiones, imprecationes, omnis contumelia, quæ propriè est exprobratio malorum culpæ, ut si quis dicatur fur, adulter, &c. & convitium quod propriè est exprobratio malorum pænæ, vel naturæ, ut si quis dicatur stultus, idiota, spurius: quæ quidem omnia secundum se absolute peccata sunt, aut generaliter contra Charitatem, aut specialiter etiam contra Justitiam prohibita octavo Præcepto; quatenus nimirum iis fama vel honor proximi injustè læditur: at verò quatenus fiunt ab eo, qui intendit, vel advertit periculum: quod

quòd inde sequatur percussio, vulneratio, occisio, specialiter erunt peccata mortalia contra quintum Præceptum Decalogi, reducenda scilicet ad homicidium, juxta speciem suam, modo jam dicto de percussionibus; & consequenter in iis explicanda erit circumstantia intenti, vel prævisi periculi occisionis, vulnerationis &c. etiamsi exinde secuta non sint. Secundum omnes.

IX. Omnia etiam inductiva, & dispositiva ad homicidium remotè, & corde, utpote omne odium, ira, vindicta, omnisque actus internus consilii, vel voluntatis prævæ ad occidendum hominem, est peccatum mortale contra hoc quintum Præceptum Decalogi, prout declarat ipse Christus Matth. 5. *Audistis, quia dictum est antiquis, non occides, &c. Ego autem dico vobis, omnis qui irascitur fratri suo &c.* Ratio est: quia consentire in id, quòd est peccatum mortale, utique mortale est. Hic tamen nota per omnem modum, quando prædicta ad homicidium dispositiva, cordis, oris & operis concurrunt ad actuale homicidium, tunc (nisi aliquam specialem deformitatem contineant, ut contumelia, detractiones &c.) unum tantum moraliter constituunt peccatum cum ipso homicidio, ut sufficiat confiteri ipsum homicidium commissum: reliqua enim dispositiva Confessarius facile intelligit: at verò quando ejusmodi seorsim exercentur homicidio vel non intento, vel non prævisò, vel non secuto, aut impedito, tunc manent peccata seorsim; sicque seorsim confitenda erunt; juxta communem Doctrinam in materia de pecca-

314 *Tract. V. in V. praeceptum Decalogi. Cap. III.*
peccatis: eorumque distinctione numerica, &
specifica.

SUBSECTIO.

De Irregularitate ex homicidio voluntario, & mutilatione.

SUMMARIUM.

67. *Ut irregularitas incurratur, debet homicidium esse*
I. voluntarium, &
68. II. Liberum.
69. III. *Et quidem voluntarium directe, ac*
70. IV. Consummatorum effectu secuto.
74. *Quae mutilatio inducat irregularitatem?*
76. *Vsq. ad n. 82. Quodnam sit aut censeatur proprium esse*
membrum, cujus abscissio inducat irregularitatem?

66 **C**ertum nimis est ex jure Canonico toto titulo *de homicidio*, irregularitatem omnium gravissimam ex delicto soli summo Pontifici dispensabilem, incurrere ex omni homicidio illicito directe voluntario libero consummato: dico autem notanter:

- 67 I. Ex omni homicidio illicito voluntario, id est plenè deliberato, non enim tam gravi poenae seu oneri subjiciendus est homo, nisi ob actum illicitum perfectè voluntarium: hinc infans seu puer ante plenum usum rationis, dormiens, amens, furiosus, plenè ebrius &c. si occidat tempore carentiae rationis (idèmq; est de occidente ex motu primo vehementissimae passionis, iracundiae, terroris, usum rationis evertente) non erit irregularis, ut expressè habetur *c. furiosus. Clement. un. de homic.* neque ejusmodi ulla indigent dispensatione, quando